

Lakivaliokunta

Torstai 18.2.2021 klo 9.30—10.45

Läsnä

puheenjohtaja Leena Meri ps
varapuheenjohtaja Sandra Bergqvist r
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16) (3, 17 osittain)
jäsen Hanna Huttunen kesk
jäsen Saara Hyrkkö vihr
jäsen Pihla Keto-Huovinen kok (9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22) (8 osittain)
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Antero Laukkanen kd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19) (20 osittain)
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Jouni Ovaska kesk (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22) (3 osittain)
jäsen Mari Rantanen ps (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22) (6 osittain)
jäsen Ruut Sjöblom kok
jäsen Mirka Soinikoski vihr
jäsen Paula Werning sd
varajäsen Veikko Vallin ps

Sihteerit

valiokuntaneuvos Marja Tuokila
valiokuntaneuvos Mikko Monto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 11 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valtioneuvoston selvitys: Komission suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Euroopan unionin ja Algerian, Armenian, Bosnia ja Hertsegovinan, Egyptin, Israelin, Jordanian, Libanonin, Marokon, Tunisian ja Turkin välisistä, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) ja näiden kolmansien maiden rikosoikeudellisen yhteistyön alalla toimivaltaisten viranomaisten välillä tehtävää yhteistyötä koskevista sopimuksista

Valtioneuvoston E-selvitys E 165/2020 vp

Pöytäkirja LaVP 2/2021 vp

Liiteasiakirja OSA; Komission suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Euroopan unionin ja Algerian, Armenian, Bosnia ja Hertsegovinan, Egyptin, Israelin, Jordanian, Libanonin, Marokon, Tunisian ja Turkin välisestä, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) ja näiden kolmansien maiden rikosoikeudellisen yhteistyön alalla toimivaltaisten viranomaisten välillä tehtävää yhteistyötä koskevista sopimuksista

Asiantuntijalausunto E 165/2020 vp LaV 12.02.2021 erityisasiantuntija Joni Korpinen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 3

Asiantuntijalausunto E 165/2020 vp LaV 12.02.2021 Syyttäjälaitos Asiantuntijalausunto B 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Merkittiin tiedoksi, että seuraava asiantuntija on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 16.2.2021:

Valiokunnassa oli kuultavana:

- erityisasiantuntija Joni Korpinen, oikeusministeriö, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

- Syyttäjälaitos, liite

Valiokunta hyväksyi kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan. E 165/2020 vp

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Eduskunnan oikeusasiamiehen kertomus vuodelta 2019

Kertomus K 15/2020 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Eduskunnan oikeusasiamiehen kertomus vuodelta 2019 A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä kappaleen 5 toisen virkkeen loppuun lisättiin sana ”toimenpide-ehdotuksineen”.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

Pöytäkirja LaVP 2/2021 vp

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa sekä vankeuslain ja eräiden muiden seuraamusten täytäntöönpanosta annettujen lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 246/2020 vp

Asiantuntijasuunnitelma HE246_20_asiantuntijasuunnitelma.pdf A 5

Asia on saapunut lakivaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain eräiden säännösten sekä oikeusapulain 17 a §:n kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 247/2020 vp

Asia on saapunut lakivaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty hallintovaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta keskusteli asiantuntijasuunnitelmasta.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Puolan Kansantasavallan kanssa oikeussuojasta ja oikeusavusta siviili-, perhe- ja rikosasioissa tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 1/2021 vp

Asia on saapunut lakivaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultavaksi: oikeusministeriö.

8. Valtioneuvoston selvitys: Oikeuden varmistaminen EU:ssa – eurooppalainen oikeusalan koulutusstrategia vuosiksi 2021–2024, tiedonanto

Valtioneuvoston E-selvitys E 8/2021 vp

Liiteasiakirja Oikeuden varmistaminen EU:ssa – eurooppalainen oikeusalan koulutusstrategia vuosiksi 2021–2024, tiedonanto

Asia on saapunut lakivaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei asian E 8/2021 vp johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

9. Toimenpidealoite alaikäisten lasten terroristiseen tai väkivaltaiseen ympäristöön tai yhteisöön viennin muuttamisesta rangaistavaksi

Toimenpidealoite TPA 2/2021 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

Pöytäkirja LaVP 2/2021 vp

10. Toimenpidealoite terroristiryhmään kuulumisen ja toimintaan osallistumisen sekä perheenjäsenten ja elinkumppanien osallisuuden määrittämisestä rangaistavaksi teoksi

Toimenpidealoite TPA 158/2020 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

11. Toimenpidealoite alle 18-vuotiaan vakavasta väkivaltarikoksesta epäillyn sijoittamisen Rikosseuraamuslaitoksen ulkopuoliseen hoitolaitokseen mielentilatutkimusta varten mahdollistaviin lainsäädäntötoimiin ryhtymisestä

Toimenpidealoite TPA 157/2020 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

12. Tuomareiden koulutusuudistus

Valiokunnan oma asia O 5/2021 vp

Liiteasiakirja Liite 1_Vastausraportti_Kysely tuomareiden koulutuksesta tuomioistuinten

Liiteasiakirja Liite 2_Vastausraportti_Asessorijärjestelmää koskeva kysely hakijoille

Liiteasiakirja Liite 3_Vastausraportti_Tuomioistuinharjoittelua koskeva kysely hakijoille

Liiteasiakirja Liite 5_Tuomioistuinviraston ja tuomarinkoulutuslautakunnan kuuleminen

Merkittään oikeusministeriön selvitys saapuneeksi.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle terrorismin rahoittamista koskevien säännösten muuttamiseksi

Hallituksen esitys HE 135/2020 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 1/2021 vp

Vastine HE 135/2020 vp LaV 16.02.2021 lainsäädäntöneuvos Janne Kanerva, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 13

Merkittiin tiedoksi, että seuraava asiantuntija on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 16.2.2021:

Valiokunnassa oli kuultavana:

- lainsäädäntöneuvos Janne Kanerva, oikeusministeriö, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

14. Lakialoite laiksi pysäköinninvalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Lakialoite LA 38/2019 vp

Toimenpidealoite TPA 9/2020 vp

Asiantuntijalausunto LA 38/2019 vp LaV 18.02.2021 oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 14

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

Pöytäkirja LaVP 2/2021 vp

- oikeusministeriö, liite

Valiokunta päätti kutsua oikeusministeriön kuultavaksi.

15. Lakialoite laiksi rikoslain 17 luvun muuttamisesta

Lakialoite LA 24/2020 vp

Asiantuntijalausunto LA 24/2020 vp LaV 18.02.2021 oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 15

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

- oikeusministeriö, liite

Valiokunta päätti kutsua oikeusministeriön kuultavaksi.

16. Lakialoite laeiksi luottotietolain 18 ja 20 §:n ja ulosottokaaren 1 luvun 32 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 20/2020 vp

Asiantuntijalausunto LA 20/2020 vp LaV 18.02.2021 oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 16

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

- oikeusministeriö, liite

Valiokunta päätti kutsua oikeusministeriön kuultavaksi.

17. Kansalaisaloite Kannabiksen käytön rangaistavuuden poistamiseksi

Kansalaisaloite KAA 5/2020 vp

Asiantuntijalausunto KAA 5/2020 vp LaV 17.02.2021 aloitteen tekijöiden edustaja Tapani Karvinen Asiantuntijalausunto A 17

Asiantuntijalausunto KAA 5/2020 vp LaV 17.02.2021 tutkimusprofessori Pekka Hakkarainen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Asiantuntijalausunto B 17

Asiantuntijalausunto KAA 5/2020 vp LaV 17.02.2021 rikosylikomisario Jari Kinnunen, Sisä-Suomen poliisilaitos Asiantuntijalausunto C 17

Lisäselvitys KAA 5/2020 vp LaV 18.02.2021 rikosylikomisario Jari Kinnunen, Sisä-Suomen poliisilaitos Lisäselvitys D 17

Asiantuntijalausunto KAA 5/2020 vp LaV 17.02.2021 professori Kimmo Nuotio Asiantuntijalausunto E 17

Asiantuntijalausunto KAA 5/2020 vp LaV 17.02.2021 professori Matti Tolvanen Asiantuntijalausunto F 17

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 17.2.2021:

Julkinen kuuleminen

Valiokunnassa olivat kuultavina:

Pöytäkirja LaVP 2/2021 vp

- aloitteen tekijöiden edustaja Tapani Karvinen, liite
- aloitteen tekijöiden edustaja Lauri Louhio
- aloitteen tekijöiden edustaja Timo Larmela
- aloitteen tekijöiden edustaja Risto Mikkonen
- tutkimusprofessori Pekka Hakkarainen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), liite
- rikosylikomisario Jari Kinnunen, Sisä-Suomen poliisilaitos, liite
- professori Kimmo Nuotio, liite
- professori Matti Tolvanen, liite

Valiokunta totesi 17.2.2021 järjestetyn kansalaisaloitetta (KAA 5/2020 vp) koskevan julkisen kuulemisen verkkolähetyksen tekniset ongelmat ja sitä koskevan tallenteen epäonnistumisen. Valiokunta päätti, että uutta julkista kuulemistä ei kuitenkaan järjestetä. Julkisen kuulemisen asiantuntijalausunnot ja niiden täydennykset ovat julkisia ja löytyvät eduskunnan verkkosivuilta.

Valiokunta keskusteli asiantuntijasuunnitelmasta.

18. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 25 luvun 9 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 226/2020 vp

Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 yhteiskunta-asioiden päällikkö Vesa Vuorenkoski, Akava ry Asiantuntijalausunto A 18

Lisäselvitys HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 Akava ry lisäselvitys B 18

Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 johtava asiantuntija Markku Rajamäki, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry Asiantuntijalausunto C 18

Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 päälakimies Timo Koskinen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry Asiantuntijalausunto D 18

Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 sihteeri Simo Ekman, Suomen Ensihoidon Kenttäjohtajat ry Asiantuntijalausunto E 18

Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 erityisasiantuntija Päivi Vepsä, Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry Asiantuntijalausunto F 18

Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 oikeuspoliittinen lakimies Janne Hälinen, Suomen Lakimiesliitto ry Asiantuntijalausunto G 18

Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 lakimies Annaliisa Oksanen, Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto H 18

Asiantuntijalausunnon liite HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 lakimies Annaliisa Oksanen, Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto I 18

Lisäselvitys HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 lakimies Annaliisa Oksanen, Suomen Kuntaliitto lisäselvitys J 18

Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 lakimies Tytti Oras, Suomen Journalistiliitto ry Asiantuntijalausunto K 18

Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 osallisuusasiantuntija Virva Viljanen, Suomen nuorisovaltuustojen kattojärjestö Allianssi ry Asiantuntijalausunto L 18

Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 professori (emerita) Terttu Utriainen Asiantuntijalausunto M 18

Lisäselvitys HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 professori (emerita) Terttu Utriainen Lisäselvitys N 18

Pöytäkirja LaVP 2/2021 vp

Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 apulaisprofessori Tatu Hyttinen
Asiantuntijalausunto O 18
Lisäselvitys HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 apulaisprofessori Tatu Hyttinen Lisäselvitys P 18
Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 professori Mikko Vuorenpää
Asiantuntijalausunto Q 18
Lisäselvitys HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 professori Mikko Vuorenpää Lisäselvitys R 18
Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 professori Päivi Korpisaari Asiantuntijalausunto S 18
Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 Kansallinen Kokoomus r.p. Asiantuntijalausunto T 18
Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 Suomen Keskusta r.p. Asiantuntijalausunto U 18
Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 Suomen Kristillisdemokraatit r.p. Asiantuntijalausunto V 18
Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p. Asiantuntijalausunto suomennos W 18
Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p. Asiantuntijalausunto ruotsi W 18
Asiantuntijalausunto HE 226/2020 vp LaV 18.02.2021 Vihreä liitto r.p. Asiantuntijalausunto X 18

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 10.2.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- yhteiskunta-asioden päällikkö Vesa Vuorekoski, Akava ry, liite
- johtava asiantuntija Markku Rajamäki, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, liite
- päälakimies Timo Koskinen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, liite
- sihteeri Simo Ekman, Suomen Ensihoidon Kenttäjohtajat ry, liite
- erityisasiantuntija Päivi Vepsä, Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry, liite

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuttavaa:

- STTK ry

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 11.2.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- oikeuspoliittinen lakimies Janne Hälinen, Suomen Lakimiesliitto ry, liite
- lakimies Annaliisa Oksanen, Suomen Kuntaliitto, liite
- lakimies Tytti Oras, Suomen Journalistiliitto ry, liite
- osallisuusasiantuntija Virva Viljanen, Suomen nuorisovaltuuston kattojärjestö Allianssi ry, liite

Pöytäkirja LaVP 2/2021 vp

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 12.2.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- professori (emerita) Terttu Utriainen, liite
- apulaisprofessori Tatu Hyttinen, liite
- professori Mikko Vuorenpää, liite
- professori Päivi Korpisaari, liite
- lainsäädäntöneuvos Lena Andersson, oikeusministeriö

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

- Akava ry, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:

- Kansallinen Kokoomus r.p., liite
- Suomen Keskusta r.p., liite
- Suomen Kristillisdemokraatit r.p., liite
- Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p., liite
- Vihreä liitto r.p., liite

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuttavaa:

- Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.

19. Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen - nykytila ja kehittämistarpeet

Valiokunnan oma asia O 48/2019 vp

Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp LaV 11.02.2021 professori Anssi Keinänen Asiantuntijalausunto A 19

Asiantuntijalausunto O 48/2019 vp LaV 11.02.2021 kehittämisneuvos Kaisa Tiusanen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto B 19

Asiantuntijalausunnon liite O 48/2019 vp LaV 11.02.2021 kehittämisneuvos Kaisa Tiusanen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto C 19

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 11.2.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- professori Anssi Keinänen, liite
- OTT, tutkimusjohtaja Jussi Pajujoja
- kehittämisneuvos Kaisa Tiusanen, oikeusministeriö, liite
- lainsäädäntöjohtaja Susanna Siitonen, oikeusministeriö

20. Hallituksen esitys eduskunnalle kansainväliseen siviili-ilmailuun liittyvien laittomien tekojen ehkäisemisestä tehdyn yleissopimuksen, ilma-alusten laittoman haltuunoton ehkäisemisestä tehtyä yleissopimusta täydentävän pöytäkirjan sekä rikoksista ja eräistä muista

Pöytäkirja LaVP 2/2021 vp

teoista ilma-aluksissa tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi rikoslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 232/2020 vp

Asiantuntijalausunto HE 232/2020 vp LaV 16.02.2021 valtionsyyttäjä Tuuli Eerolainen, Syyttäjälaitos Asiantuntijalausunto A 20

Asiantuntijalausunto HE 232/2020 vp LaV 16.02.2021 professori Sakari Melander Asiantuntijalausunto B 20

Asiantuntijalausunto HE 232/2020 vp LaV 16.02.2021 apulaisprofessori Tatu Hyttinen Asiantuntijalausunto C 20

Asiantuntijalausunto HE 232/2020 vp LaV 16.02.2021 sisäministeriö Asiantuntijalausunto D 20

Asiantuntijalausunto HE 232/2020 vp LaV 16.02.2021 Poliisihallitus Asiantuntijalausunto E 20

Asiantuntijalausunto HE 232/2020 vp LaV 16.02.2021 Suomen Lentäjaliitto ry Asiantuntijalausunto F 20

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 16.2.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- valtionsyyttäjä Tuuli Eerolainen, Syyttäjälaitos, liite
- professori Sakari Melander, liite
- apulaisprofessori Tatu Hyttinen, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:

- sisäministeriö, liite
- Poliisihallitus, liite
- Suomen Lentäjaliitto ry, liite

21. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

22. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 18.2.2021 klo 10.40 (epävirallinen etäkokous).

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Mikko Monto